

NEDERLANDSE JACHTHONDENRASSEN (SLOT)

Al eeuwenlang worden honden gefokt voor de jacht, ook in Nederland. Typisch Nederlandse jachthondenrassen zijn de Drentsche patrijshond, het kooikerhondje, de wetterhoun en de stabijhoun. Zijn deze rassen nog altijd bruikbaar in de huidige jachtpraktijk? Zijn het allrounders of typische specialisten? Wat is hun karakter en welke specifieke jachteigenschappen hebben ze? **Judith Habets** dook in de verschillende Nederlandse jachthondenrassen. In deze laatste aflevering staat de Drentsche patrijshond centraal.

De Drentsche patrijshond KLEINWILDSPECIALIST DIE MEE DENKT

Op heidevelden en kleine akkers, afgescheiden door houtwallen, werd in Drenthe van oudsher gejaagd met Drentsche patrijshonden. De omgeving was een paradijs voor veerwild en zeer geschikt om te bejagen met een hond die onder het geweer werkt en goed een singel of houtwal kan afzoeken. De houtwallen verdwenen en door de ruilverkaveling werden de velden groter. Toch past de Drent nog steeds in de huidige jachtpraktijk. Mee op schadebestrijding van kraaien en duiven is geen enkel probleem. In het jachtseizoen kan hij prima uit de voeten in de groenbemester en op de stoppel. De Drent is van oorsprong bedoeld voor kleine veldjes, maar een hele dag jagen houdt hij zeker vol. Heb je immense velden dan is het wel beter om samen met de hond niet in een keer het hele veld te bejagen, maar het in een paar keer te doen.

De Drent aan het werk voor en na het schot

Het zijn slimme honden, maar ze kunnen ook snel verveeld raken

SELECTIEF FOKKEN

Ine Gimbrère en haar man Emile jagen allebei, en al jaren met Drentsche patrijshonden. ‘Op onze jacht had iemand een uitstekende Drentsche patrijshond. Uit haar tweede nestje, in 1987, kwam onze eerste hond. Met haar zijn we selectief gaan fokken: alleen als we zelf aan een nieuwe hond toe waren. We hebben nu drie generaties in huis: de oudste is 14, de middelste 9 en de jongste 3 jaar.’ Ine zit in de gebruikshondencommissie van de rasvereniging De Drentsche Patrijshond. Zij organiseren jachthondenproeven en veldwedstrijden. Er is sinds enkele jaren nog een tweede vereniging, De Drentsche Patrijshonden Club Nederland, maar met name de Vereniging De Drentsche Patrijshond richt zich op het jagen met het ras.

KLEINWILD

De Drentsche patrijshond is een echte hond voor de kleinwildjacht, zowel veer- als haarwild. Ze worden soms ook wel ingezet voor de nazoek, maar hun werk is vooral voor het schot, opsporen en voorstaan, en aansluitend het wild apporteren. Ze jagen onder het geweer, dus ze houden goed contact met de jager. Ine Gimbrère: ‘Wij hebben vooral bosjacht in Noord-Brabant. Het kleinwild is daar wel afgenomen, maar er zijn volop duiven en kraaien. Voor de nazoek op reeën gebruiken wij ze niet, er zijn altijd mensen bij die een daarin gespecialiseerde hond hebben.’ Dat de Drent voornamelijk een witte kleuraftekening heeft, vindt Gimbrère een groot voordeel in de bosjacht: ‘De hond is uitstekend te volgen, zelfs op enige afstand.’

AFWISSELING BIEDEN

De Drent is een werkhond die vroeger niet alleen mee op jacht ging, maar ook het erf bewaakte. Dat hij voor zijn baas wil werken zit er dus in. Het zijn slimme honden, maar ze kunnen ook snel verveeld raken. ‘Als je hem te vaak iets opnieuw laat doen, apporteren van een dummy bijvoorbeeld, dan denkt hij na twee keer: ga hem zelf maar halen’, zegt Gimbrère. ‘Ja, ze zijn eigenwijs en daardoor ook moeilijker te trainen. Je lost het op door afwisseling te bieden. De gemiddelde Drent vind het apporteren van dummies toch minder leuk. Wild willen ze altijd wel apporteren. Ik train het liefst met wild, of ik bind een vel om de dummy. Je moet als baas creatief nadenken over een afwisselende training. Train dus ook eens op een ander veld, en apporteer met en

zonder schot.’ In huis zijn het rustige honden, die enthousiast worden als ze in de gaten krijgen dat je iets leuks met ze gaat doen.

MEEDENKEN

Deze allround honden kunnen veel, maar zullen nooit specialist worden. ‘Retrievers zijn beter in apporteren. De meeste Drenten blijven niet minutenlang voorstaan zoals een pointer, dat hoeft ook niet, zij werken tenslotte veel dichterbij de baas.’ Zoeken ze revierend het veld af, dan houden ze zeker contact met de jager door regelmatig naar hem te kijken. ‘Een Drent denkt zelf mee over wat hij moet doen, ook als het niet in de goeie richting is. Wat ook meespeelt is dat een Drent heel laat volwassen is, rond de drie jaar. Je moet echt zorgen dat jouw hond je als directe leider ziet. Jij bepaalt uiteindelijk wat hij moet doen.’ Drenten gaan wel te water, maar dat is niet vanzelfsprekend. Als je vroeg spelenderwijs begint, dan leren ze het zeker wel.

BEJAAGD

Drenten zijn wel onder de indruk van boze woorden van de baas, maar ze kruipen niet direct in hun schulp. ‘Ze kunnen wel wat hebben en herstellen snel. Ben je zelf vrij zachtvaardig van karakter, dan moet je uitkijken dat de hond niet het heft in handen neemt.’

Deze allround honden kunnen veel, maar zullen nooit specialist worden

Een oud Drents gezegde luidt: geliek x geliek geeft geliek. Zo ging het vroeger: kon de bonte teef van de burens goed jagen, dan lag een combinatie met jouw jagende reu voor de hand. Wil je gaan jagen met een Drent, zoek dan een fokker met bejaagde honden. Drenten waar mee gejaagd wordt zijn niet makkelijk te

vinden. Vanwege de kleine populatie van het ras is het lastig om de jachtlijnen eruit te filteren. Omdat het een kleine populatie is, hebben veel goede jachthonden dezelfde voorouders, en daarmee liggen gezondheidsproblemen op de loer. ‘Dat is een punt waarop fokkers moeten blijven letten’ zegt Gimbrère. Als erfhond is de Drent waaks. Als vreemden het huis of erf naderen, zal hij blaffen. ‘Als het bezoek gaat zitten, is het goed en kruipen ze bij wijze van spreken op schoot. Ze zijn goed met kinderen, ook vreemde kinderen.’

VERZORGING

Dagelijks borstelen is zeker niet nodig bij dit ras. Hun ondervacht is waterafstotend, alleen de bovenste haren worden nat. De wit met bruine vacht van een Drent is zelfreinigend, zand valt er gewoon uit. De ogen zijn amberkleurig. Drenten worden zelden grijs om de kop, dat maakt het lastig te zien hoe oud ze zijn. Het is belangrijk dat de bouw van de hond goed is, waardoor hij zich goed door het veld kan bewegen: niet te groot, met goede hoekingen, een sterke rechte rug en een ruime voorborst. Teven zijn met hun 55-60 cm schofthoogte een stuk kleiner dan de reuen: die zijn tussen de 58-63 cm hoog. •

Jagen met een DRENTSCHE PATRIJSHOND

'Ik heb nooit anders gehad dan Drenten. Met de hond van thuis ging ik op jonge leeftijd al voorjagen, en later jagen. Ze doen het uitstekend, dus waarom zou je dan een andere hond nemen? Daarom zit ik nu al aan de derde generatie Drent.' Olaf Geerse woont in Gelderland en is voorzitter van de gebruikshondencommissie van de rasvereniging De Drentsche Patrijshond. Zij zorgen er met veldwedstrijden en apporteerproeven voor dat de jachtkwaliteiten van het ras behouden blijven. Met zijn huidige twee Drenten, Stone van 11 en diens zoon Dane van 3 jaar, jaagt hij en loopt hij veldwedstrijden. 'Het enige dat ik niet met mijn honden doe is zweetwerk, dat laat ik aan de specialisten over.'

RUIGTES

Geers' honden worden voor en na het schot gebruikt. 'Ik mag jagen op diverse locaties in Nederland. In Zeeland en West-Brabant zitten veel fazanten, dan is het voornamelijk veldwerk. In het westen zitten veel ganzen, dan moeten ze vooral apporteren. Met regelmaat jagen we ook in Drenthe, de bakermat van het ras. De wat kleinere veldjes met ruigtes zijn perfect voor een Drent: hij heeft geen last van de struiken door zijn ondervacht. Maar ook in de bieten kan hij goed mee. Wat ik vooral prettig vind is de witte vachtkleur, die zie je zelfs in ruigtes op flinke afstand. Keerzijde daarvan is dat je de hond ook goed ziet als je op post op de eenden zit, maar dan kun je de hond camoufleren.

FOTO M. VAN DER BURG

Stone in actie

Ik schoot een keer een grauwe gans, die op het oog kikdood naar beneden kwam en aan de overkant van de sloot terecht kwam, midden in een ongemaaid veld. Door zijn witte vacht kon ik Stone goed dirigeren naar de valplek. Maar hij bleef weg van de plek waarvan ik zeker wist dat het stuk gevallen was. Ondanks fluiten bleef hij uit zicht en ontstond er discussie tussen de jagers of de hond uit de hand was. Maar vijf minuten later kwam hij terug, met gans: het was een loper.

JACHTVERSTAND

Dat eigenwijze is wel typisch voor het karakter van de Drent, toch moet je zorgen dat ze jou als baas zien. Door veel trainen heb ik weinig omkijken naar Stone. Mijn Drenten zijn graag bij de baas. Ze zijn heel vriendelijk naar andere

honden, maar dat hoeft niet perse te gelden voor alle Drenten. Ik accepteer geen onaardig gedrag naar andere honden, dat past niet in de jacht, ze moeten overweg kunnen met iedereen in het veld. Op post zijn ze rustig. Ik zie aan de hond dat wild in aantocht is. Dat jachtverstand zit er in, ze kijken ook overvliegende ganzen na in de tuin, dat hoeft je ze niet te leren. Ze pakken het water goed aan, ze doen meestal geen bommetje. Stone heeft een keer drie minuten achter een duiker aan gezwommen, zodra de gans dook zwom hij rondjes tot de gans weer bovenkwam. Dat een Drent liever zand aan zijn poten heeft dan water, klopt niet. Je moet het ze wel leren als ze jong zijn. Ik liet Dane zelf de keuze om te volgen door het water als ik met Stone over een zandbank aan de overkant liep,

zijn drang om onderdeel van de roedel te zijn nam dan toch de overhand.

GEEN HORIZONFLITSER

Een Drent neemt niet ruim baan zoals veel staande honden. Hij jaagt onder het geweer, dat vind ik prettig, zo kun je goed bij het wild komen als hij voorstaat. Mijn honden jagen redelijk ruim voor een Drent, maar het zijn geen horizonflitsers. Drenten zijn geen doetjes, een vos terugbrengen is geen punt. Stone is een keer in zijn neus gebeten door een aangeschoten vos, sindsdien merk ik aan hem als er vossen in het veld zitten, dan is hij extra fel. Ik vind het mooie, stevige, stoere honden die fysiek ook wat aankunnen. Ze zeggen wel eens: eenmaal een Drent altijd een Drent, dat klopt wel voor mij.'